26vra00083

Voorstel Gemeenteraad

Datum B&W vergadering:	25-08-2026
Datum Raadsvergadering:	01-10-2026
Afdeling:	SAM
Raadscie:	BSM
Portefeuillehouder:	Rob Schwillens
Steller:	Hanny Ras-Kluitenberg

Onderwerp
Speeltuinbeleid 2026-2032

Korte inhoud
De gemeente Beek heeft zich de afgelopen jaren enorm ontwikkeld op het gebied van sport. Daarmee zijn de beweegcijfers verbeterd, maar de beweegdoelen nog niet gehaald. Daarom wordt nu ingezet op een aanvullend aspect: spelen. Met een buitenruimte die uitnodigt tot spelen, worden mensen in beweging gebracht. Spelen is immers ook bewegen. De gemeente streeft naar een geoptimaliseerde, inclusieve en beweegvriendelijke openbare ruimte. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanwezige voorzieningen, de verschillende doelgroepen en belanghebbenden, en de noodzaak tot veilig en toegankelijk gebruik. Met een toekomstgerichte speel- en beweegruimte die aansluit op de huidige en toekomstige wensen, wil de gemeente inwoners stimuleren om weer meer naar buiten te gaan. Zo wordt toegewerkt naar het doel dat in 2032 ten minste 70% van de inwoners dagelijks beweegt.

Aanleiding
De gemeente Beek heeft zich de afgelopen jaren sterk ontwikkeld op het gebied van sport. Hoewel de beweegcijfers zijn gestegen, is het gestelde doel nog niet behaald. Daarom zet de gemeente de komende jaren nadrukkelijk in op spelen als volwaardig en aanvullend onderdeel van bewegen.

Spelen is méér dan een vrijetijdsbesteding: het is een laagdrempelige manier om in beweging te komen, vaardigheden te ontwikkelen en anderen te ontmoeten. Een buitenruimte die uitnodigt tot spelen, draagt bij aan een gezondere, vitalere en socialere samenleving.

In het sportbeleid Beek in beweging 2023-2032 is vastgelegd dat het speelbeleid verder wordt uitgewerkt. Met Beek Speelt 2026–2032 wordt hier invulling aan gegeven.

Overwegingen
Spelen is méér dan een vrijetijdsbesteding: het is een laagdrempelige manier om in beweging te komen, vaardigheden te ontwikkelen en anderen te ontmoeten. Een buitenruimte die uitnodigt tot spelen, draagt bij aan een gezondere, vitalere en socialere samenleving.

De gemeente Beek streeft naar een inclusieve en beweegvriendelijke leefomgeving waarin iedereen kan meedoen. Dat doen we op basis van het Beweegvriendelijke Omgevingsmodel (BVO-model), waarin hardware (de inrichting), software (het gebruik) en orgware (de organisatie) samenkomen.

Sinds 2023 is de gemeente Beek gestart met een heroriëntatie op haar speel- en beweegruimtebe-leid. In samenwerking met inwoners, de kindergemeenteraad, professionals, Speeltuinwerk Limburg en andere partijen zijn inventarisaties en onderzoeken uitgevoerd. Hieruit blijkt dat een deel van de speelplekken verouderd is, niet toekomstbestendig is ingericht of onvoldoende aansluit op de be-hoeften van kinderen van nu.

Spelen is van onschatbare waarde. Het draagt bij aan de gezondheid, ontwikkeling, het welzijn en de leefbaarheid van de hele samenleving. Buitenspelen is meer dan een leuke activiteit: het is een essentieel onderdeel van gezond opgroeien.

De positieve effecten van buitenspelen zijn breed en raken meerdere maatschappelijke domeinen. Van fysieke gezondheid tot mentale veerkracht, en van sociale ontwikkeling tot leefbare buurten. Buitenspelen draagt bij aan fysieke, mentale, sociale en cognitieve ontwikkeling én versterkt de leefbaarheid van buurten.

Deze uitgangspunten en de uitgevoerde onderzoeken hebben als leidraad gediend voor het opstel-len van het speelbeleid Beek Speelt 2026–2032. In het speelbeleid wordt ingegaan op het belang van spelen, het huidige aanbod en de spreiding van speelplekken, de belangrijkste uitdagingen en de successen die de afgelopen jaren al zijn gerealiseerd.

Binnen de gemeente wordt onderscheid gemaakt tussen speeltuinen en openbare speelplekken. Beek kent twee beheerde speeltuinen met een eigen bestuur: De Speeltrein en De Kabouter. Daar-naast zijn er in de verschillende kernen diverse openbare speelplekken, die onder het beheer van de gemeente vallen. De twee beheerde speeltuinen ontvangen subsidie van de gemeente om hun activiteiten en beheer mede mogelijk te maken.

Uit lokale onderzoeken, gesprekken en participatietrajecten – van brede enquêtes tot gerichte wijkinitiatieven zoals Buitenkans Genhout en Gezonde Buurten Carmelwijk – blijkt dat het speelaanbod op onderdelen niet meer aansluit bij de wensen van inwoners en kinderen. De komende jaren kan op basis van het uitgevoerde onderzoek stap voor stap worden gewerkt aan verbetering.

In Genhout zijn de speelvoorzieningen binnen Buitenkans Genhout in samenspraak met kinderen, de school en andere betrokkenen vernieuwd en uitgebreid. Bij Speeltuin De Speeltrein wordt mo-menteel gewerkt aan een inclusieve vernieuwing, in samenhang met het project Gezonde Buurten. In het speelbeleid is een volledige analyse van de speel- en beweegruimte opgenomen.

Daarnaast heeft onderzoek plaatsgevonden naar de bekendheid en het gebruik van speelplekken onder kinderen en ouders. Hiervoor zijn onder andere observaties uitgevoerd, gesprekken gevoerd met de Kindergemeenteraad en is een enquête onder basisschoolleerlingen gehouden. Mede op basis hiervan is de Beekse Schatkaart ontwikkeld, waarmee kinderen worden gestimuleerd om de speelplekken in hun omgeving te ontdekken en meer buiten te spelen.

Wat zeer belangrijk is in speelomgevingen is het thema veiligheid, schoon en heel.
Samen met speeltuinwerk Limburg wordt gekeken of middels nieuwe technieken ouders elkaar kun-nen infomeren dat er kinderen aan het spelen zijn en het leuk is als er nog meer kinderen komen.

Een belangrijk uitgangspunt voor speelomgevingen blijft veilig, schoon en heel. Samen met Speel-tuinwerk Limburg wordt daarnaast gekeken hoe communicatie en nieuwe toepassingen kunnen bij-dragen aan het gebruik en de bekendheid van speelplekken.
De belangrijkste doelen van Beek Speelt 2026–2032 zijn:
• het opknappen of waar nodig verwijderen van speelplekken;
• het verplaatsen of vervangen van speeltoestellen;
• vergroening en herinrichting;
• het verbeteren van toegankelijkheid en inclusiviteit;
• het betrekken van bewoners bij speelplekken en het lichte beheer daarvan.

Financiële overwegingen
Voor speeltuinen en speelprojecten zijn verschillende subsidiemogelijkheden beschikbaar. Hiervan wordt waar mogelijk gebruikgemaakt, zoals via Pak die Buitenkans, Gezonde Buurten, Samen-SpeelFonds en het Leefbaarheidsfonds van de Provincie Limburg.
In de begroting van de gemeente Beek zijn jaarlijks middelen opgenomen voor het jaarlijks onderhoud, de keuringen en eventuele vervangen/investeringen indien speeltoestellen verouderd of kapot zijn.

Om daarnaast jaarlijks een kwaliteitsimpuls te kunnen geven aan de speelplekken in de gemeente Beek, wordt € 20.000 beschikbaar gesteld vanuit het budget Sportondersteuning (651001-438000133). Vanuit dit budget kan inclusief sporten en bewegen op speelplekken worden gestimu-leerd door investeringen in toegankelijkheid, speeltoestellen en/of programmering. Ook Iedereen Kan Sporten Zuid-Limburg maakt gebruik van dit budget. Doordat activiteiten op wisselende locaties in Zuid-Limburg plaatsvinden, is voor programmering niet ieder jaar hetzelfde bedrag nodig. Daar-naast wordt het budget gebruikt ter ondersteuning van verenigingen die starten met G-sport, zoals rolstoelhandbal en blind baseball. Het budget kent daarmee meerdere doelen en wordt ingezet om de gemeente Beek verder te ontwikkelen op het gebied van inclusief sporten en bewegen.

Voor de uitvoering van het speelbeleid is daarnaast laagdrempelig budget nodig om snel te kunnen inspelen op signalen en initiatieven uit de samenleving. Hiervoor kan waar passend gebruik worden gemaakt van bestaande middelen zoals Burgerkracht, Sociale WIFI en Goed Idee Doe Er Iets Mee (subsidieregeling). Binnen deze regelingen is jaarlijks circa € 10.000 tot € 15.000 beschikbaar voor initiatieven vanuit de samenleving.
De twee beheerde speeltuinen ontvangen daarnaast jaarlijks subsidie van de gemeente Beek. De Speeltrein (WOP De Carmel) ontvangt subsidie vanuit de subsidieregeling Maatschappelijk en De Ka-bouter vanuit de subsidieregeling Jeugd.

Programmatisch worden via NJOY, PIW Jongerenwerk en RiskCare activiteiten ontwikkeld om kinderen te stimuleren buiten te spelen en bewegen, waaronder buitengym en activiteiten na schooltijd.

Beslispunten
Instemmen met het speelbeleid Beek Speelt 2026-2032

Beek,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BEEK,

Paul de Jonge	Christine van Basten-Boddin
Gemeentesecretaris	Burgemeester

Besluit Gemeenteraad

De raad van de gemeente Beek;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25-08-2026;

Besluit:

Instemmen met het speelbeleid Beek Speelt 2026-2032

Beek, 01-10-2026
GEMEENTERAAD,

Guliël Erven	Christine van Basten-Boddin
Raadsgriffier	Voorzitter